

26 Μαρτίου 1946

Ο εμφύλιος πόλεμος

Σήμερα, ξέρουμε πως όλα ήταν ένα λάθος. Αλλά σήμερα μιλάμε με γνωστό το αποτέλεσμα των εκλογών της 31ης Μαρτίου 1946. Στο κλίμα της εποχής, το σύνθημα της αποχής από τις εκλογές του 1946 φάνταζε ως η σωστή λύση για την Αριστερά και η βολική για τη Δεξιά. Αποδείχτηκε το δεύτερο. Αν υποθεθεί πως το ποσοστό της αποχής του Μαρτίου είναι ίσο με τις επιπλέον ψήφους στο δημοψήφισμα της 1^{ης} Σεπτεμβρίου, η σύνθεση θα ήταν πολύ διαφορετική. Αντί για παντοκρατορία του Λαϊκού κόμματος στη Βουλή, θα είχαμε μια κεντροδεξιά ή και κεντροαριστερή κυβέρνηση με μια πιο ήρεμη πορεία προς την ομαλότητα. Θα είχαμε 140 αντί τις 205 έδρες του Λαϊκού κόμματος, 40 αντί τις 68 της ΕΠΕ, 35 αντί τις 48 των Φιλελευθέρων, 15 αντί τις 20 του Ζέρβα και 105 αντί το μηδέν της Αριστεράς.

Η αποχή ήταν και η απαρχή του εμφύλιου πολέμου 1946-1949, το δεύτερο αντάρτικο, όπως αποκλήθηκε. Σημείο εκκίνησης η επίθεση στο Λιτόχωρο, στις 30 Μαρτίου 1946. Όταν πραγματοποιήθηκε η επίθεση, πέρασε μάλλον απαρατήρητη. Τη θυμήθηκαν, στη συνέχεια.

Ενάμιση χρόνο αργότερα, η εφημερίδα «Εξόρμηση» έγραφε:

«Άνοιξη του 1946. Ο μοναρχοφασισμός που άρπαξε την εξουσία από τα χέρια του ελληνικού λαού, οργιάζει. Συλλαμβάνει, φυλακίζει, δολοφονεί τους αγωνιστές της εθνικής αντίστασης, τους ελασίτες. Για να δικαιώσει τα εγκλήματά του και να νομιμοποιήσει το καθεστώς που επέβαλε στην Ελλάδα ο αγγλοαμερικάνικος ιμπεριαλισμός, ο μοναρχοφασισμός ετοιμάζεται να κάνει τις εκλογές της 31ης του Μάρτη. Το όργιο κορυφώνεται. Λίγοι ελασίτες που ξέφυγαν το μαχαίρι των μοναρχοφασιστών είναι κρυμμένοι στον Όλυμπο. Οι περισσότεροι είναι από το Λιτόχωρο. Στις 26 του Μάρτη, σε μια σπηλιά, οι καταδικωμένοι αγωνιστές του Ολύμπου αποφασίζουν πως, από δω και πέρα, πρέπει να υπερασπίσουν τη ζωή τους και τη ζωή του δημοκρατικού λαού, πιο ενεργητικά. Αποφάσισαν να γίνει μια ενέργεια που θα είχε την έννοια της προειδοποίησης προς το

μοναρχοφασισμό από μέρους του λαού. Στόχος της ένοπλης ενέργειας διαλέχτηκε το Λιτόχωρο, όπου οι τρομοκράτες έχουν σακατέψει το λαό με βασανιστήρια και πολλούς αγωνιστές έχουν δολοφονήσει...».

Οχτώ μέρες μετά την επίθεση, οι εφημερίδες δημοσίευσαν μια ανακοίνωση, στις μέσα σελίδες:

«Κατά τηλεγράφημα του διοικητού χωροφυλακής Κατερίνης, την 20.30' του Σαββάτου, 30ής Μαρτίου, συμμορία εξ εκατό και πλέον κομμουνιστών, ωπλισμένων δι' αυτομάτων όπλων και όλμων, προσέβαλον δολοφονικώς τους εις τον σταθμόν χωροφυλακής Λιτοχώρου στρατωνιζομένους άνδρας της χωροφυλακής και εθνοφυλακής, οι οποίοι προωρίζοντο δια την τήρησιν της τάξεως κατά τας εκλογάς. Επηκολούθησε συμπλοκή διαρκέσασα πλέον της ώρας, καθ' ην το οίκημα του σταθμού χωροφυλακής ανεφλέγη εκ των βλημάτων όλμων και εμπρηστικών χειροβομβίδων. Η συμμορία, μετά την πραγματοποίησιν του εγκληματικού σχεδίου της, ετράπη προς την ορεινήν δασώδη περιοχήν του Ολύμπου...».

Η «Εξόρμηση» μιλούσε για 23 νεκρούς κι από τις δυο πλευρές. Η ανακοίνωση για οχτώ νεκρούς από την πλευρά των αμυνομένων. Ο εμφύλιος είχε αρχίσει. Κράτησε γεμάτα τρία χρόνια.

1821: Μετά από σύντομη πολιορκία από τους Έλληνες επαναστάτες, παραδίδονται οι Τούρκοι στα Καλάβρυτα.

1913: Στον Βαλκανικό πόλεμο, οι Βούλγαροι κυριεύουν την Αδριανούπολη.

1917: Στην αρχή της μάχης στην Γάζα, το βρετανικό ιππικό με τον Μουρέι αποσύρεται όταν 17.000 Τούρκοι το εμποδίζουν να προχωρήσει.

1918: Ο Γάλλος στρατάρχης Φερδινάνδος Φος διορίζεται διοικητής των συμμαχικών δυνάμεων στο Δυτικό Μέτωπο. Αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση για τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου.

1971: Ο σείχης Ραχμάν ανακηρύσσει την ανεξαρτησία του Ανατολικού από το Δυτικό Πακιστάν. Το νέο κράτος ονομάστηκε Μπάγκλα Ντες.

1997: Ανακαλύπτονται τα πτώματα 39 μελών της αίρεσης «Ουράνιες Πύλες». Είχαν δώσει τέλος στη ζωή τους κατά την διάρκεια μαζικής αυτοκτονίας. Πριν να πεθάνουν, είχαν δηλώσει ότι ήλπιζαν να συναντηθούν με εξωγήινους.

2000: Ο Βλαδμίρ Πούτιν εκλέγεται πρόεδρος της Ρωσίας, ο δεύτερος μετά τον Γέλτσιν, αφότου διαλύθηκε η Σοβιετική Ένωση και κατέρρευσε το κομμουνιστικό καθεστώς.

Η 26^η Μαρτίου στον πολιτισμό

26 Μαρτίου 1654

Τα «ημισφαίρια του Μαγδεμβούργου»

Ο Ότο φον Γκέρικε γεννήθηκε στο Μαγδεμβούργο της Πρωσίας (σήμερα στη Γερμανία), στις 20 Νοεμβρίου 1602. Σπούδασε φυσική και ασχολήθηκε παθιασμένα με τα ζητήματα που προκαλεί το κενό αέρα. Στα 1650, εντυπωσίασε τους Γερμανούς τοποθετώντας σε μια πλατεία ένα βαρέλι με νερό, ταπωμένο και με μόνη μια λεπτή σύριγγα να εισχωρεί στο εσωτερικό του. Μετά, έβαλε δυο υπηρέτες να κινούν ένα έμβολο πέρα δώθε, χωρίς διακοπή. Από τη σύριγγα, άρχισε να τρέχει το νερό. Το παλαβό δημιούργημά του δεν ήταν τίποτε άλλο από την πρώτη και πρωτόγονη αεραντλία.

Στα 1654, τον έκαναν μέλος της αυτοκρατορικής Δίαιτας (ένα είδος διορισμένης Βουλής). Πριν να ξεκινήσουν οι εργασίες της, του ζήτησαν να κάνει ένα από τα πειράματά του. Στις 26 Μαρτίου 1654, ο Γκέρικε εμφανίστηκε στην πλατεία με 16 άλογα και δυο χάλκινα ημισφαίρια. Ένωσε τα ημισφαίρια, αφαίρεσε με μια σύριγγα τον αέρα από τη σφαίρα που έτσι δημιουργήθηκε και μοίρασε τα άλογα σε δυο ομάδες. Κάθε ομάδα οχτώ αλόγων συνδέθηκε με ένα ημισφαίριο. Ο Γκέρικε ζήτησε κάποιους να σύρουν κάθε ομάδα αλόγων προς αντίθετη κατεύθυνση, δηλώνοντας ότι, παρά τη δύναμή τους, δεν μπορούν να χωρίσουν τα ημισφαίριά του. Εντυπωσιασμένοι, οι θεατές παρακολουθούσαν την προσπάθεια των 16 αλόγων να χωρίσουν τη σφαίρα στα δυο. Κάποια στιγμή, μετά από ώρα, το κατόρθωσαν. Ο χωρισμός των ημισφαιρίων συνοδεύτηκε από τρομακτικό πάταγο. Ο φον Γκέρικε είχε αποδείξει την πολύ μεγάλη δύναμη της ατμοσφαιρικής πίεσης, καθώς μόνη αυτή ανταγωνιζόταν τα 16 άλογα και συγκρατούσε τα δυο ημισφαίρια. Το πείραμα έμεινε στην ιστορία με το όνομα «τα ημισφαίρια του Μαγδεμβούργου». Ο Γκέρικε έγινε δήμαρχος της γενέτειράς του κι έμεινε στη θέση αυτή οχτώ χρόνια. Πέθανε στις 11 Μαΐου 1686.

1827: Πεθαίνει ο Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν. Γεννήθηκε στη Βόννη της Γερμανίας στις 15 του Δεκέμβρη του 1770 και αναγνωρίστηκε ως ο μεγαλύτερος μουσουργός όλων των εποχών. Από το 1792, εγκαταστάθηκε στη Βιέννη κι απέκτησε φήμη ως πιανίστας. Από το 1798, άρχισε να κουφαίνεται και στράφηκε σχεδόν αποκλειστικά στη σύνθεση. Έγραψε πάνω από εκατό περίφημα έργα (2 λειτουργίες, 9 συμφωνίες, 4 εισαγωγές, 7 κοντσέρτα, 1 όπερα, 32 σονάτες για πιάνο, 10 για βιολί, 5 για βιολοντσέλο κ.λπ.). Η ενάτη συμφωνία είναι το αριστούργημά του.

1925: Γεννιέται στη Γαλλία ο συνθέτης Πιέρ Μπουλέ.

1828: Ο Αυστριακός συνθέτης, Φραντς Σούμπερτ δίνει στην Βιέννη το μοναδικό του κονσέρτο μπροστά σε κοινό.

1914: Γεννιέται ο Αμερικανός θεατρικός συγγραφέας και μυθιστοριογράφος, Τενεσί Ουίλιαμς. Κέρδισε δύο βραβεία Πούλιτζερ για το «Λεωφορείον ο Πόθος» και το «Η λυσσασμένη γάτα».

1923: Πεθαίνει η ηθοποιός Σάρα Μπερνάρ, η μεγαλύτερη τραγωδός της εποχής της. Είχε γεννηθεί το 1844.

1991: Ο ΠΑΟΚ κερδίζει τη Σαραγόσα 76 – 72 και κατακτά το Κύπελλο Κυπελλούχων Ευρώπης στο μπάσκετ.

2014: Σε ηλικία 76 χρόνων, πεθαίνει ο τραγουδιστής του νέου κύματος, Λάκης Παππάς.